

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

«Шкільний курс української літератури: технології навчання»
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра денної форми навчання

Луцьк -2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» підготовки бакалавра денної форми навчання. 10 с.

Розробник:

Сірук Вікторія Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української літератури. Протокол № 1 від 27 серпня 2021 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В. П.

I. Опис вибіркової навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів: 150/5		Рік навчання: III
		Семестр: 5 -ий
		Лекції: 44 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські): 28 год.
		Самостійна робота: 68 год.
		Консультації: 10 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – [Сірук Вікторія Григорівна](#)

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри української літератури

Контактна інформація: +38(050)824 12 47; siruk.viktorija@vnu.edu.ua

Дні занять: відповідно до розкладу <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

День консультацій: вівторок, 14:00–15:00.

III. Опис вибіркової навчальної дисципліни

Анотація курсу.

Оскільки бакалавр-філолог може працювати в освітній галузі та інших установах гуманітарного спрямування, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, редагування та оцінювання текстів, курс «Шкільний курс української літератури: технології навчання» спрямований на реінтерпретацію хрестоматійних художніх творів. Курс передбачає поглиблення фахової підготовки філолога, навиків аналізу художнього тексту з погляду індивідуальної творчої манери (стилю) автора в контексті певного періоду та з позицій новітніх методик прочитання тексту.

Предмет вивчення – реінтерпретація художніх текстів від давнини до сучасності, які вивчаються в шкільному курсі української літератури.

Пререквізити – вступ до літературознавства, історія української та зарубіжної літератури на рівні шкільної програми.

Мета і завдання вибіркової навчальної дисципліни.

Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» є поглиблення знань здобувачів освіти з методики викладання української літератури, формування їхнього самостійного мислення, естетичного смаку.

Серед основних **завдань** вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» – нові методи, прийоми, психолого-педагогічні інструменти викладання творів української літератури для шкіл з філологічним профілем, програм з літератури рідного краю, чинні підручники з української літератури, ознайомлення з освітніми сайтами, методичною літературою для вчителя-словесника. Курс покликаний поглибити уміння і навички щодо аналізу художнього твору через застосування сучасних літературознавчих методик, сприяти в оволодінні критичним дискурсом задля переосмислення шкільної літератури. Такий підхід уможливить самостійну інтерпретацію здобувачами освіти жанрово-стильової специфіки художніх текстів з урахуванням його художньої та естетичної цілісності, авторської позиції, сучасного прочитання і з використанням теоретичної термінології, критичної літератури тощо.

1. Результати навчання.

Згідно з освітньо-професійною програмою майбутні бакалаври філології у результаті вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» здобудуть такі **компетентності**:

- здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями та технологіями;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність працювати в групі, команді та автономно;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, узагальнення та систематизації;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій і самовдосконалення інформаційно-цифрової грамотності впродовж життя;
- здатність генерувати та поширювати нові ідеї (креативність).

Програмні результати навчання:

- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- організувати процес свого навчання й самоосвіти;
- розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства;
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою;
- аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі;
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Soft skills:

- аргументовано висловлювати свою думку;
- конструктивно спілкуватися, ставити цілі;
- відповідально ставитися до завдань;
- вміння презентувати та виступати публічно;
- послуговуватись методиками оптимальної організації часу.

2. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усьо го	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контрол ю/Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Нова українська школа: перспективи навчання	10	4	2	3	1	АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 2. Новітні технології навчання на уроках української літератури	12	4	2	5	1	АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 3. Інтегровані уроки: результативність навчання	12	4	2	5	1	АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 4. Модельні навчальні програми з української літератури	12	4	2	5	1	АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 5. Підручники з української літератури	12	4	2	5	1	АТ,ДС, ТЗ/2
Модульна контрольна робота № 1						МКР/20
Разом за модулем 1	58	20	10	23	5	
Змістовий модуль 2.						
Тема 6. Інтерпретація української історії на уроках української літератури	11	4	2	5		АТ,ДС, ТЗ/4
Тема 7. Письменицькі знахідки та недогляди у художньому тексті	12	4	2	5	1	АТ,ДС, ТЗ/2

Тема 8. Алюзія, ремінісценція як засоби пізнання художнього тексту	11	4	2	5		АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 9. Види і форми роботи на уроках української літератури	11	4	2	5		АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 10. Класичні твори на уроках літератури	11	4	2	5		АТ,ДС, ТЗ/2
Тема 11. Вивчення творчості Т. Шевченка на уроках української літератури	8		2	5	1	АТ,ДС, ТЗ, ПЗ/2
Тема 12. Твори І. Франка у шкільному курсі літератури	8		2	5	1	АТ,ДС, ТЗ, ПЗ/2
Тема 13. Вивчення творів Лесі Українки	8		2	5	1	АТ,ДС, ТЗ, ПЗ/2
Тема 14. Сучасна українська література у шкільному курсі	12	4	2	5	1	АТ,ДС, ТЗ, ПЗ/2
Модульна контрольна робота № 2						МКР/20
Разом за модулем 2	92	24	18	45	5	
Модуль 3	Індивідуальне завдання					ІНДЗ/20
Усього годин / Балів	150	44	28	68	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ІНДЗ – індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, АТ – аналіз твору, ТЗ – творче завдання, ПЗ – проблемне завдання.

3. Завдання для самостійного опрацювання.

Під час вивчення дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» здобувачі засвоюють матеріал лекційного курсу, самотужки готуються до практичних занять (читають художні тексти, опрацьовують теоретичні та критичні джерела, прослуховують аудіо-, дивляться відео-матеріали, виконують індивідуальні завдання, пишуть есе, статті тощо, розвивають творчі та пошукові здібності.

Ефективність самостійної роботи здобувача викладач оцінює на практичних заняттях під час бесід, дискусій, обговорення проблемних завдань, де здобувач освіти повинен продемонструвати критичне та

аналітичне мислення, вміти логічно й послідовно викласти матеріал, проілюструвати його фактами, прикладами.

Результативність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє ще і під час модульної контрольної роботи.

4. Індивідуальне науково-дослідне завдання.

Індивідуальне науково-дослідне завдання спрямоване на закріплення здобутих компетентностей із курсу «Шкільний курс української літератури: технології навчання». Здобувач освіти обирає форму для своєї презентації індивідуально-дослідної роботи на підсумковому занятті в аудиторії або із залученням платформи відеозв'язку (за умов дистанційного навчання). Студент повинен підготувати проєкт інтегрованого уроку чи нестандартного уроку, на якому б знаний, хрестоматійний текст поставав під іншим кутом зору, з нового ракурсу, із залученням найновіших досліджень з обраної тематики. Під час презентації здобувач повинен продемонструвати вміння працювати з пошуковими системами, систематизовувати інформацію та презентувати її відповідно до завдань курсу. Максимальна кількість балів за індивідуальне науково-дослідне завдання – 20 балів. При оцінюванні роботи враховуватиметься актуальність теми, новизна подачі матеріалу, логічність викладу, наочність.

IV. Політика оцінювання

Здобувач освіти повинен відвідувати і лекційні, і практичні заняття відповідно до розкладу та вчасно виконувати навчальні завдання, запропоновані викладачем на практичні заняття. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність з вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» – 100 балів.

За умов змішаного або дистанційного навчання зі здобувачами освіти викладач спілкується через VIBER-спільноту задля оперативної комунікації (понеділок – субота з 9:00 до 21:00) – тел. адмін. 0508241247.

Пропущені з поважних причин заняття здобувач освіти має можливість скласти викладачеві в дні консультацій.

Політика щодо академічної доброчесності.

Здобувач освіти повинен самостійно виконувати запропоновані завдання до практичних занять, індивідуальної роботи, під час модульних контрольних робіт; правдиво інформувати про результати своєї навчальної діяльності; вказувати використані джерела, виявляючи таким чином порядність і доброчесність.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена [«Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) та [«Положенням про](#)

систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Якщо здобувач освіти пропустив заняття з поважних причин, він складає викладачеві тему на консультації. Якщо ж здобувач освіти не з'явився на практичне заняття, не виконав завдання без поважних на те причин, викладач перевіряє таку роботу, оцінює, але здобувач не зможе отримати запропоновану максимальну кількість балів. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності здобувачів освіти з вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» – залік, що має форму усного опитування. Якщо здобувач освіти виконав завдання, передбачені силабусом, і набрав не менше 60 балів, семестровий залік викладач виставляє одразу. Якщо ж здобувач освіти одержав незадовільну підсумкову семестрову оцінку, або ж виявляє бажання підвищити рейтинг, може добрати бали на заліку, виконавши підсумковий тест. Оцінювання викладач здійснює за 100-бальною шкалою. Будь-які конфліктні ситуації щодо оцінювання вирішують відповідно до «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки».

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання з вибіркової навчальної дисципліни «Шкільний курс української літератури: технології навчання» відбувається за 100-бальною шкалою:

Сума балів	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Добре
75 – 81	
67 – 74	Задовільно
60 – 66	
1 – 59	Незадовільно

Поточний контроль – оцінювання на практичних заняттях:

➤ **2 бали** – здобувач активно працює під час практичного заняття, демонструє власну компетентність, глибоку обізнаність зі змістом художнього тексту, володіє критичним матеріалом, здатний висловити власні ґрунтовні судження і міркування з приводу того чи того питання під час бесіди чи дискусії. Його відповідь логічна, здобувач уміє аналізувати текст, добирати аргументи, доречно ілюструвати відповідь прикладами з тексту, влучно дібраними цитатами, вільно та доцільно послуговується літературознавчою термінологією, робить висновки. Можливі дрібні неточності у викладі матеріалу, які не впливають на висновки. Запропоновану письмову роботу з певної теми виконує самостійно з урахуванням використаної літератури.

➤ **1,5 бали** – здобувач освіти активно працює на практичному занятті, відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє знання і розуміння основних змістових компонентів художнього твору, критичного, теоретичного матеріалу, певною мірою може аналізувати твір, порівнювати, робити висновки, виконувати навчальні завдання. Однак у відповідях можуть бути допущені несуттєві помилки, в усній відповіді – неточності, недостатніми можуть виявитися аргументи, матеріал викладений нечітко.

➤ **1 бал** – здобувач освіти відтворює матеріал, але без достатнього розуміння, прочитав текст і намагається його аналізувати, робить висновки, але пасивний на заняттях. Дає неповні відповіді, припускається помилок при висвітленні матеріалу.

➤ **0,5** – здобувач освіти може відтворити лише елементарні поняття, фрагменти художнього тексту. Неспроможний висвітлити питання аргументовано, зв'язно, припускається помилок, а тому не здатний робити висновки та узагальнення. Переважно доповнює відповідь інших здобувачів освіти короткими несуттєвими зауваженнями, репліками або повторює уже сказане. Матеріал викладає, але з помилками.

Якщо ж здобувач освіти не встиг відповісти на практичному занятті, він може виконати письмове завдання до теми (на вибір здобувача).

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі. Підручник. Київ: Академія, 2012. 312 с.
2. Вірченко С. Методичні рекомендації до курсу “Методика викладання літератури”. Одеса, 2013. 93 с.
3. Мазурина В. Методика викладання літератури в школі: підруч. Для студ. Вищ. Навч. Закладів. Горлівка: Вид-во ГДПІМ, 2011. 225 с.

4. Куцевол О. Методика викладання української літератури (креативноінноваційна стратегія): монографія. Київ: Освіта України, 2011. 464 с.

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека української літератури: <http://www.ukrlib.com.ua/>
2. Читиво: вільна онлайн-бібліотека україномовної літератури: <http://chtyvo.org.ua/>
3. Електронна бібліотека «Україніка» <http://irbis-nbuv.gov.ua/>
4. Літературознавчий часопис Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України «Слово і час»: <http://www.slovoichas.in.ua/>